

UREDBA KOMISIJE (ES) št. 213/2009

z dne 18. marca 2009

o spremembi Uredbe (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta in Uredbe (ES) št. 1003/2005 v zvezi z nadzorom in testiranjem salmonele v matičnih jatah *Gallus gallus* in puranov

(Besedilo velja za EGP)

KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI JE –

Skupnosti za zmanjšanje razširjenosti nekaterih serotipov salmonele v matičnih jatah *Gallus gallus* ⁽²⁾ določa cilj Skupnosti za zmanjšanje razširjenosti nekaterih vrst *Salmonelle* spp. v matičnih jatah *Gallus gallus*. Poleg tega Priloga k navedeni uredbi določa shemo testiranja, potrebno za preverjanje doseganja cilja Skupnosti.

ob upoštevanju Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 2160/2003 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o nadzoru salmonele in drugih opredeljenih povzročiteljih zoonoz, ki se prenašajo z živali ⁽¹⁾, ter zlasti člena 5(6) in člena 13 Uredbe,

(4) Komisija mora v skladu s členom 2 Uredbe (ES) št. 1003/2005 pregledati cilj Skupnosti v smislu rezultatov prvega leta izvajanja nacionalnih programov nadzora, odobrenih v skladu z Uredbo (ES) št. 2160/2003. Leto 2007 je bilo prvo leto izvajanja.

ob upoštevanju naslednjega:

(1) Namen Uredbe (ES) št. 2160/2003 je zagotoviti sprejetje ustreznih in učinkovitih ukrepov za odkrivanje in nadzor salmonele in drugih povzročiteljev zoonoz v vseh ustreznih fazah proizvodnje, predelave in distribucije, ter zlasti na ravni primarne proizvodnje, da se zmanjša njihova razširjenost in tveganje, ki ga predstavljajo za javno zdravje.

(5) Države članice so v skladu z Direktivo 2003/99/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. novembra 2003 o spremljanju zoonoz in povzročiteljev zoonoz ⁽³⁾ Komisiji sporočile rezultate svojih spremljanj za leto 2007. Glede na navedene rezultate ni treba spremeniti cilja Skupnosti.

(2) Ko analiza vzorcev v matični jati *Gallus gallus* pokaže prisotnost *Salmonelle* Enteritidis ali *Salmonelle* Typhimurium, se v skladu z Uredbo (ES) št. 2160/2003 v zvezi z navedenimi jatami uporabljajo posebne zahteve. Namen teh zahtev je preprečiti širitev okužbe v proizvodni verigi jajc in mesa pitovnih piščancev, zlasti s plemenskih živali na njihove potomce. Podobne zahteve je treba uporabljati pri proizvodnji puranov, da se prepreči prenos okužbe v proizvodni verigi mesa puranov. Uredbo (ES) št. 2160/2003 je zato treba ustrezno spremeniti.

(6) Z namenom učinkovite prerazporeditve sredstev se lahko državam članicam, ki so dosegle cilj Skupnosti, dovoli zmanjšati število uradnih nadzorov. Uredbo (ES) št. 1003/2005 je zato treba ustrezno spremeniti.

(3) Uredba Komisije (ES) št. 1003/2005 z dne 30. junija 2005 o izvajanju Uredbe (ES) št. 2160/2003 glede cilja

(7) Pregled sheme testiranja iz Priloge k Uredbi (ES) št. 1003/2005 je pokazal na težave pri izvajanju navodil o vzorčenju, na voljo pa so tudi nove informacije o občutljivosti sheme testiranja. Shemo testiranja je zato treba spremeniti.

(8) Uredbi (ES) št. 2160/2003 in (ES) št. 1003/2005 je treba torej ustrezno spremeniti.

⁽¹⁾ UL L 325, 12.12.2003, str. 1.

⁽²⁾ UL L 170, 1.7.2005, str. 12.

⁽³⁾ UL L 325, 12.12.2003, str. 31.

- (9) Ukrepi, določeni v tej uredbi, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali –

Gallus gallus ali vzrejnih puranov pod okoliščinami iz točke 2.

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

V delu C Priloge II k Uredbi (ES) št. 2160/2003 se naslov in točka 1 nadomestita z naslednjim:

„C. Posebne zahteve v zvezi z matičnimi jatami vrste *Gallus gallus* in vzrejnih puranov

1. Ukrepe iz točk 3 do 5 je treba izvajati, če analiza vzorcev, izvedena v skladu z delom B ali s shemo testiranja iz prilog k Uredbi Komisije (ES) št. 1003/2005 (*) in (ES) št. 584/2008 (**), pokaže prisotnost *Salmonelle* Enteritidis ali *Salmonelle* Typhimurium v matični jati

(*) UL L 170, 1.7.2005, str. 12.
(**) UL L 162, 21.6.2008, str. 3.“

Člen 2

Priloga k Uredbi (ES) št. 1003/2005 se nadomesti z besedilom iz Priloge k tej uredbi.

Člen 3

Ta uredba začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Vendar se člen 2 uporablja od 1. aprila 2009, člen 1 pa od 1. januarja 2010.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 18. marca 2009

Za Komisijo
Androulla VASSILIOU
Članica Komisije

PRILOGA

„PRILOGA

Shema testiranja, potrebna za preverjanje doseganja cilja Skupnosti za zmanjšanje *Salmonelle* Enteritidis, *Salmonelle* Hadar, *Salmonelle* Infantis, *Salmonelle* Typhimurium in *Salmonelle* Virchow v odraslih matičnih jatah *Gallus gallus*

1. VZORČNI OKVIR

Vzorčni okvir zajema vse odrasle matične jate domače kokoši (*Gallus gallus*) z vsaj 250 kokošmi („matične jate“).

2. SPREMLJANJE V MATIČNIH JATAH

2.1 Lokacija, pogostost in status vzorčenja

Matične jate se vzorčijo na pobudo upravljavca in kot del uradnega nadzora.

2.1.1 Vzorčenje na pobudo upravljavca

Vzorčenje se opravi vsaka dva tedna na mestu, ki ga pristojni organ določi in za katerega obstajata dve možnosti:

(a) v valilnici ali

(b) na gospodarstvu.

Pristojni organ se lahko odloči za eno od možnosti iz točk (a) ali (b) za celo shemo testiranja za vse matične jate brojlerjev in za eno od navedenih možnosti za matične jate kokoši nesnic. Vzorčenje na gospodarstvih, zlasti valilnih jajc za izvoz ali trgovino v druge države članice, se v vsakem primeru izvaja na gospodarstvu. Pristojni organ določi postopek, ki zagotavlja, da mu laboratorij, ki izvaja analize, med vzorčenjem na pobudo upravljavca nemudoma prijavi odkritje serotipov salmonele iz člena 1(1) (zadevna salmonele). Za pravočasno prijavo odkritja salmonele, vključno s serotipom, ostajata odgovorna upravljavec in laboratorij, ki izvaja analize.

Po presoji pristojnega organa in samo, če je cilj Skupnosti dosežen vsaj dve zaporedni koledarski leti, se pogostost vzorčenja gospodarstva lahko podaljša na vsake tri tedne. Pristojni organ se lahko v primeru odkritja pozitivne jate na gospodarstvu in/ali zaradi katerega koli drugega njemu primerne razloga odloči, da se testiranje znova izvaja vsaka dva tedna.

2.1.2 Uradno nadzorno vzorčenje

Brez poseganja v del C.2 Priloge II k Uredbi (ES) št. 2160/2003 mora uradno vzorčenje sestavljati:

2.1.2.1 Če se vzorčenje na pobudo upravljavca opravlja v valilnici:

(a) rutinsko vzorčenje vsakih 16 tednov v valilnici in

(b) rutinsko vzorčenje na gospodarstvu dvakrat med proizvodnim ciklom, prvo v štirih tednih po premiku v fazo valjenja ali valilno enoto in drugo proti koncu faze valjenja, ne prej kot osem tednov pred koncem proizvodnega cikla;

(c) potrdilno vzorčenje na gospodarstvu, ki sledi odkritju zadevne salmonele pri vzorčenju v valilnici.

2.1.2.2 Če se vzorčenje na pobudo upravljavca opravlja na gospodarstvu, se rutinsko vzorčenje v proizvodnem ciklu opravi trikrat:

(a) v štirih tednih po premiku v fazo valjenja ali valilno enoto;

(b) proti koncu faze valjenja, ne prej kot osem tednov pred koncem proizvodnega cikla;

(c) med proizvodnjo, vedno ko je preteklo dovolj časa od vzorcev, navedenih v točkah (a) in (b).

2.1.2.3 Z odstopanjem od odstavkov 2.1.2.1 in 2.1.2.2 in če je bil cilj Skupnosti dosežen vsaj dve zaporedni koledarski leti, lahko pristojni organ rutinska vzorčenja zamenja z vzorčenjem:

- (a) na gospodarstvu enkrat med proizvodnim ciklom in enkrat letno v valilnici ali
- (b) na gospodarstvu dvakrat med proizvodnim ciklom, zmeraj, ko je med njima preteklo dovolj časa.

Vzorčenje, ki ga opravi pristojni organ, lahko nadomesti vzorčenje na pobudo nosilca živilske dejavnosti.

2.2 Protokol vzorčenja

2.2.1 Vzorčenje v valilnici

Za vsako vzorčenje se na matično jato odvzame vsaj en vzorec. Vzorčenje je treba izvesti na valilni dan, ko so na voljo vzorci vseh matičnih jat, niz vzorcev pa sorazmerno predstavlja vsa snov iz vseh valilnic, iz katerih se na dan vzorčenja odstranijo izvaljeni piščanci. Če je v valilnici več kot 50 000 jajc ene jate, se od navedene jate vzame še drugi vzorec.

Vzorec sestavlja najmanj:

- (a) en sestavljen vzorec iz vidno umazanih podlog valilnih košaric, naključno vzet iz petih posameznih valilnih košaric ali lokacij v valilnici s skupno površino najmanj 1 m²; vendar če valilna jajca iz matične jate zasedajo več kot eno valilnico, potem se vzame en tak sestavljen vzorec iz vsake do petih valilnic; ali
- (b) en vzorec, odvzet z eno ali več navlaženimi krpami iz tkanine s skupno površino najmanj 900 cm², odvzet neposredno po odstranitvi piščancev iz celotne površine dna vsaj skupno petih valilnih košaric ali prahu iz petih krajev, vključno s tal, iz vsake do petih valilnic z valilnimi jajci iz jate, z zagotovilom, da je odvzet vsaj en vzorec na jato, od katere se pridobivajo jajca; ali
- (c) 10 g razbitih jajčnih lupin, vzetih iz 25 ločenih valilnih košaric (tj. 250 g začetnega vzorca) v do petih valilnicah z valilnimi jajci iz jate, zdrobljenih, zmešanih in za testiranje razporejenih v 25-gramske podvzorke.

Postopek iz točk (a), (b) in (c) se uporablja za vzorčenje na pobudo upravljavca, kakor tudi za uradno vzorčenje. Valilnico z jajci različnih jat ni treba vključiti, če je vsaj 80 % jajc v drugi vzorčeni valilnici.

2.2.2 Vzorčenje na gospodarstvu:

2.2.2.1 Rutinsko vzorčenje na pobudo upravljavca

Vzorčenje sestavljajo zlasti fekalni vzorci in je namenjeno odkrivanju 1-odstotne razširjenosti v jati s 95-odstotno gotovostjo. V ta namen vzorci zajemajo eno izmed naslednjih možnosti:

- (a) Zbrane fekalije, ki so sestavljene iz posameznih vzorcev svežih fekalij, od katerih vsak tehta najmanj 1 g in so odvzeti naključno na več mestih v zgradbi, kjer se zadržuje jata, ali, če ima jata prost dostop do več kot do ene zgradbe na gospodarstvu, iz vsake skupine zgradb na gospodarstvu, kjer se zadržuje jata. Za analizo se fekalije lahko združijo v najmanj dva zbirna vzorca.

Število mest, na katerih se odvzamejo posamezni vzorci fekalij za pripravo zbirnega vzorca:

Število kokoši v jati	Število vzorcev fekalij, ki jih je treba vzeti na jato
250–349	200
350–449	220
450–799	250
800–999	260
1 000 ali več	300

(b) Obuvalo za odvzem vzorcev in/ali vzorci prahu:

Obuvalo za odvzem vzorcev ima zadostno sposobnost vpijanja, da vpija vlago. V ta namen so sprejemljive tudi „nogavice“ iz cevaste gaze.

Površina obuvala za odvzem vzorcev se navlaži s primernimi redčili (kot je 0,8 % natrijev klorid, 0,1 % pepton v sterilni deionizirani vodi, sterilna voda ali katero koli drugo redčilo, ki ga odobri pristojni organ).

Vzorci se vzamejo med hojo po zgradbi po poti, ki bo omogočila odvzem reprezentativnih vzorcev za vse dele zgradbe ali ustreznega sektorja. To vključuje tudi področje s steljo in z letvami, če je hoja po letvah varna. V vzorčenje so vključeni vsi ločeni kurniki v poslopiju. Po končanju vzorčenja v izbranem sektorju je treba previdno odstraniti obuvalo za odvzem vzorcev, da se sprijeti material ne poškoduje.

Vzorci sestavljajo:

- (i) pet parov obuval za odvzem vzorcev, od katerih vsak par predstavlja okrog 20 % območja poslopja; obuvala za odvzem vzorcev se za analizo lahko združijo v najmanj dva zbirna vzorca; ali
 - (ii) vsaj en par obuval za odvzem vzorcev, ki predstavlja celotno območje poslopja, z dodatnim vzorcem prahu z več mest po vsem poslopiju s površin, na katerih je prah vidno prisoten. Za odvzem tega vzorca prahu se uporabi ena ali več navlaženih krp iz tkanine s skupno površino najmanj 900 cm².
- (c) Pri matičnih jatah v kletkah je vzorčenje lahko sestavljeno iz naravno zmešanih fekalij iz tekočih trakov za iztrebke, strgal ali globokih jam, odvisno od vrste kletk. Za individualno testiranje se zbereta dva vzorca z najmanj 150 g iz:
- (i) tekočih trakov za iztrebke pod vsako vrsto kletk, ki se redno prižgejo ter izpraznijo s polžastim pogonom ali tekočimi trakovi;
 - (ii) sistema jam za iztrebke, pri katerih deflektorji pod kletko postrgajo iztrebke v globoko jamo pod poslopjem;
 - (iii) sistema jam za iztrebke v poslopijih s kletkami, kjer so kletke izbočene in fekalije padajo naravnost v jamo.

Ponavadi je v poslopiju več vrst kletk. V skupnem vzorcu so predstavljene zbrane fekalije iz vsake posamezne vrste. Od vsake jate se vzameta dva zbirna vzorca, kakor je opisano v naslednjih podpoglavjih (od tretjega do šestega podpoglavja):

Pri sistemih s tekočimi trakovi ali strgali se te zaženejo na dan jemanja vzorcev, vendar pred odvzemom vzorcev.

Pri sistemih, ki imajo pod kletkami deflektorje in strgala, se zberejo fekalije, ki so se nakopičile na strgalu, potem ko je bilo to strgalo zagnano.

V sistemih s kletkami, kjer ni sistemov tekočih trakov ali strgal, je treba zbrati fekalije iz celotne globoke jame.

Sistemi tekočih trakov za iztrebke: fekalni material se zbere iz zadnjih delov tekočih trakov.

2.2.2.2 Uradno vzorčenje

(a) Rutinsko vzorčenje se opravi, kot je opisano v točki 2.2.2.1.

(b) Potrditveno vzorčenje, ki sledi odkritju zadevne salmonele pri vzorčenju v valilnici, se izvaja v skladu s točko 2.2.2.1. Dodatni vzorci za morebitno testiranje protimikrobnih snovi ali zaviralcev bakterijske rasti se lahko zberejo na naslednji način: kokoši se vzorčijo naključno iz vsakega poslopja kokoši na kmetiji, običajno do pet kokoši na poslopje, razen če organ meni, da je treba vzorčiti večje število kokoši. Če vir okužbe ni potrjen, se pred odstranitvijo trgovinskih omejitev na jati ali njihovih potomcih izvede protimikrobno testiranje ali novo bakteriološko testiranje salmonele. Če so odkrite protimikrobne snovi ali zaviralci bakterijske rasti, se potrdi okužba s salmonelo.

(c) Primeri suma bolezni

V izjemnih primerih, ko ima pristojni organ razloge za sum napačnih rezultatov (napačnih pozitivnih ali negativnih rezultatov), se lahko odloči za ponovno testiranje v skladu s točko (b).

3. ANALIZA VZORCEV

3.1 Priprava vzorcev

3.1.1 Podloge valilnih košaric:

(a) namestite 1 liter puferirane peptonske vode (BPW), ki je bila predhodno segreta na sobno temperaturo in rahlo pomešajte;

(b) nadaljujte kulturo vzorca z uporabo metode odkrivanja iz točke 3.2.

3.1.2 Obuvalo za odvzem vzorcev in vzorci prahu:

(a) Pari obuval za odvzem vzorcev in vzorec prahu (krpa iz tkanine) se pazljivo razpakirajo, da se sprijeti iztrebki ne poškodujejo ali prah ne porazgubi, in postavijo v 225 ml BPW, ki je bila predhodno segreta na sobno temperaturo. Obuvalo za odvzem vzorcev in krpa iz tkanine se popolnoma potopita v BPW, da se zagotovi zadostna količina proste tekočine okrog vzorca in odstranitev salmonele od vzorca, po potrebi pa se zato doda več BPW. Obuvalo za odvzem vzorcev in krpa iz tkanine se obravnavata ločeno.

(b) Kadar je pet parov obuval za odvzem vzorcev združenih v dva vzorca, se vsak združen vzorec položi v 225 ml BPW ali po potrebi v več BPW, da se popolnoma potopi in zagotovi zadostna količina proste tekočine okrog vzorca za odstranitev salmonele od vzorca.

(c) Pomešajte tako, da pride do popolnega zasičenja vzorca in nato nadaljujte kulturo z uporabo metode odkrivanja iz točke 3.2.

3.1.3 Drugi vzorci fekalnega materiala:

- (a) Zberite vzorce fekalij, jih skrbno premešajte in vzemite 25-gramski podvzorec za kulturo.
- (b) 25-gramskemu podvzorcju dodajte 225 ml BPW, ki ste jo predhodno segreti na sobno temperaturo.
- (c) Nadaljujte kulturo vzorca z uporabo metode odkrivanja iz točke 3.2.

Če je bil sprejet dogovor o standardih ISO za pripravo ustreznih vzorcev za odkrivanje salmonеле, jih uporabite namesto zgoraj navedenih določb o pripravi vzorcev.

3.2 Metoda odkrivanja

Odkrivanje *Salmonelle* spp. se izvaja v skladu s Spremembo 1 EN/ISO 6579-2002/Amd1:2007. 'Mikrobiologija živilskih in krmnih snovi – Horizontalna metoda za odkrivanje *Salmonelle* spp. – Sprememba 1: Priloga D: Odkrivanje *Salmonelle* spp. v živalskih fekalijah in okoljskih vzorcih v primarni fazi vzreje'.

Glede vzorcev obuval za odvzem vzorcev, vzorcev prahu in drugih vzorcev fekalnega materiala iz odstavka 3.1, je mogoče zbrati obogatitveni bujon inkubirane BPW za prihodnje kulture. V ta namen oba vzorca v BPW inkubirajte kot običajno. Od vsakega vzorca vzemite 1 ml inkubiranega bujona in temeljito pomešajte, nato vzemite 0,1 ml zmesi in cepite plošče MSRV na običajen način.

Po inkubaciji ne mešajte, vrtite ali kakor koli drugače stresajte vzorcev v BPW, saj to sprošča zaviralne delce in zmanjšuje naknadno izolacijo v MSRV.

3.3 Serotipizacija

Vsaj en izolat vsakega pozitivnega vzorca se tipizira z uporabo sheme Kaufmann-White.

4. REZULTATI IN POROČANJE

Za namen preverjanja doseganja cilja Skupnosti se matična jata upošteva kot okužena, če je odkrita prisotnost zadevne salmonеле (razen sevov cepiva) v enem ali več vzorcih (ali če obstaja sekundarna uradna potrditev v državi članici v ustreznih fekalnih vzorcih ali vzorcih kokošjih organov), ki so bili vzeti na gospodarstvu, čeprav je salmonela odkrita zgolj v vzorcju prahu. To ne velja za izjemne primere sumljivih matičnih jat, kjer odkrivanje salmonеле na gospodarstvu na pobudo upravljavca ni bilo potrjeno z uradnim vzorčenjem.

Za statistične namene se okužena jata šteje zgolj enkrat, ne glede na pogostost odkritja salmonеле v tej jati v obdobju proizvodnje.

Poročanje vsebuje:

- (a) podroben opis izvedenih možnosti za shemo vzorčenja in vrsto vzetih vzorcev, kot je ustrezno;
 - (b) število obstoječih in število testiranih matičnih jat;
 - (c) rezultate testiranja;
 - (d) obrazložitve rezultatov, zlasti v zvezi z izjemnimi primeri.
-